

ne hodi enostranske nemške poti, čedalje več prijateljev našel tudi med slovanskim svetom. —cs.

„Vom hohen Norden. Aus meinem Tagebuche. Von Dr. Godfried Marschall, k. k. Hofkaplan. Wien 1877“ — se zove druga knjiga, v kateri pisatelj popisuje zanimive dogodbe potovanja v severne kraje noter do skrajnih naselišč Laponcev. S priprosto pa živo, reči smemo, plemenito besedo popisuje c. kr. dvorni kapelan dr. Marschall tudi izlet v Rusijo, kamor se je s pisateljem vred družbica popotnikov o priliki kongresa orientalistov podala in na tem potovanju tudi v Petrograd, „sveto Moskvo“, Novgorod in Varšavo prišla. Gospodu pisatelju gré hvala, da mu je v vsem popisu resnica bila vodnica, zato zasluži knjižica, da najde mnogo čitateljev. —cs.

Dobrovoljna kratkočasnica.

Pred nebeškimi vrati.

V časniku „Giornale di Udine“, ki nam včasi doide iz neznane prijazne roke, je ponatisnen pod gori navedenim naslovom kratkočasni članek, ki je iz Rima došel „Gazz. del Popolo di Torino“. Naj ga priobčimo tudi našim bralcem.

„Vsaka srečna ali nesrečna dogodba izbuja dobrovoljnost Pasquine (neke satirične Rimske štatve). Taka dogodba se je primerila zdaj. Pripoveduje se namreč, da, ko je general Lamarmora potrkal na vrata nebeška, mu jih sv. Peter ni hotel odpreti, češ, da ga ne more pustiti v nebesa zavoljo preobilih grehov, med katerimi je najhuji ta, da je prodril v Rim skozi vrata „Porta Pia“ in postal glavar Rimski. — General Lamarmora se izgovarja pred sv. Petrom, da je nedolžen, rekoč: „jaz sem bil general Italijanske armade in sem moral storiti, kar mi je zapovedal kralj.“ „Dobro“ — odgovori na to sv. Peter — „čakajva, da pride kralj Viktor Emanuel gori, potem bova videla, kdo ima prav, Vi ali kralj.“ — Čez nekoliko dni se res prikaže kralj, al sv. Peter mu ne odpre nebeških vrat, rekši, da je prevelike britkosti prizadjal sv. Očetu, namestniku Božjemu na zemlji. — Na to mu odgovori Viktor Emanuel: „Jaz sem bil zmirom najbolji prijatelj papežev; priča temu je to, da mi je za moj pogreb dovolil Pantheon in pa korarje Rimske.“ — „No, po takem morate še čakati“ — odgovori mu sv. Peter — „dokler papež ne pride, da od njega zvemo, ali je tudi res to, kar mi pripovedujete.“ — In tako čakata zdaj Viktor Emanuel in general Lamarmora pred nebeškimi vrati na prihod Pija IX., da se bode izkazalo, ali jima bode sv. Peter smel odpreti nebeška vrata ali ne.“

Naši dopisi.

Iz Rusije 27. jan. —η. — Preteklo leto sem večkrat končal dopis z vremenom. Ker je pa res, da „variatio delectat“ naj danes začnem z vremenom. Snega imamo toliko, da ga jaz v Rusiji toliko ne pomnim. Mraza (po tukajšnji navadi) to zimo še nismo imeli hudega; le nekaj malo dni decembra je padel toplomer po R. do 17 stopinj pod ničlo; večidel pa le od 3 do 8 stopinj. Ko se je prvi sneg pokazal, so poljedelci v več krajih na njivah odrezavali važe posevov ter jih tajali v hišah, prepričati se, koliko je mraz poškodoval ozimino. Pravijo, da ozimina po mrazu ni po vse vničena, le več ali manj poškodovana je. Ako bo spomlad ugodna, upati je tedaj, če ne dobre, pa vsaj srednje letine.

Osmana pa šo slavijo kot „velikega“ polkovodnika. Ako prašate, zakaj? vam odgovarjajo: zato, ker se je

držal v Plevni, odbivši tri napade, 5 mesecev! — V prvem trenutku radosti nad zmago so mu naše vojne oblasti skazovale največo čast. To je prav naravno, posebno tudi, ako se pomisli, da zmaga je tem sijajniša, ako zmagaš hrabrega protivnika. Turkofili pa in nemišlječi neturkofili merijo le čas, kako dolgo se je branil, in preštevajo število, koliko žrtev je Osmanova hrabrost požrla. Ako pa vse delo dobro in podrobno pregledamo, se pokaže, da Osman ni bil velik, ampak le majhen polkovodnik. Poglejmo le nekatere okoliščine. Spomladni Turški glavni poveljnik Kerim je imel prav zviti plan, katerega mu je narisal, kakor pravijo, Magjar Klapka. On je mislil Ruse pustiti v Balkanske gore, potem pa, ko bi Sulejman jih pobijal v čelo na Šipki, planiti na nje za hrbtom iz Razgrada in Vidina, tako, da bi jim celó odstop k Donavi bil odrezan. Pa kaj se zgodi? Kerim in Klapka sta načrt boja delala, Bog s pomočjo „velikega“ Osmana pa ga je naredil. Osman ni mogel dočakati, da bi naši zabredli v Klapkovo mrežo, ampak je, ko so se oni še čez Donavo motali, že hitel s svojimi 40.000 mož iz Vidina v Plevno, ter je spešil riti, kakor krt, jame v jilove griče, katerih nikakoršna topova krogla ne predira. Naš nemški general Šilder-Šuldner (nomen-omen) je napadel Osmanove okope s krdelom 7000 mož. In čujte! ko bi bila Šilder-Šuldnerjeva peščica junakov pregnala štiridesettisočno Osmanovo armado iz jam in okopov na gričih, tedaj Osman bi ne bil ostal „velik“ polkovodnik. Ko je Šilder-Šuldner izgubil v brezprimerno junaškem boji skoraj polovico malega krdela, je s 4000 mož, ki so ostali živi, stopil na bližnje griče, a „veliki“ Osman se ni upal spustiti za utrujenimi ostanki našega krdela, katere bil bi s svojo ogromno armado lahko pozobal, ampak strahopezljivo hitel je zarivati se še bolj globoko v jame na gričih. To je bilo 20. julija. Sledeči poldrugi teden je on potegnil k sebi iz Sofije, Niša, Vrace in drugih mest še 20.000 mož. On je tedaj imel na gričih za okopi 60.000 mož. To Osmanovo armado je 30. julija prijel general Kridener z 28.000 mož. Da zmagati pri tacih okoliščinah ni mogoče, to bil bi razumel tudi Kridener, ko bi bil vedel, da Osmanova armada je več kot dvakrat večja memo njegove. Vendar tudi tako, kdo je ostal junak? Kridener je izgubil nekoliko tisoč mož, med njimi več viših oficirjev, ter je odstopil, ko se je prepričal, da njemu, ako hoče vspešno se pomeriti s sovražnikom, je treba armade vsaj trikrat več. Osman se je spustil za njim, ali pobit je moral sramotno bežati v jame na griče. Osman je vendar ostal „velik“ polkovodnik, zakaj jame na gričih je obdržal, turkofili so mu slavo peli, pri tem pa trobili na vse trobente, da Rusija nima armade več. Kak kralj Friderik Veliki bil bi velel Osmana vstreliti za tak „velik“ polkovoški talent, posebno ko bil bi videl, da Osman čaka v svojih krtovih jamah ali smrti od glada ali pa sramotnega plenjenja, čeravno bil bi lahko po tej bitvi mirno odstopil in v Balkanih izril drugo Turkom bolj varno Plevno. Temu Osmanovemu sramotnemu čepenju za ilovimi okopi mi lahko protistavimo celo vrsto neslišano hrabrih bitev in sijajnih zmag. Kolikokrat so naši junaki na Lomu pod načelstvom cesarjeviča z manjimi silami pretepli dvakrat in trikrat več Turške trume! Znano je, da na Šipki 7000 naših junakov se je poldrugi teden z vspehom bilo s sedemtisočno armado Sulejmana ter prisililo ga ustaviti boj, ko je zgubil 25.000 mož. Sred silne zime o Božiči so naše armade prekoračile brezpotne Balkanske gore, tako, da vsesvetovna zgodovina nima enacega primera. V 6 dnevih je general Gurko, razpodivši Sofijsko Turško armado, pregazil po snegu s svojim odredom 25 milj ter pod Filipopoljem v prah